

DE LANDBOUWER

Maandblad voor Buitenlieden

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor zes maanden: 35 Centiemen

REDACTIE EN ADMINISTRATIE
GARENPLAATS, GENT.
Ongeteekende brieven worden niet opgenomen

AANKONDIGINGEN:
Prijs volgens Tarief, voorop betaalbaar

Leest de ondervraging van gezet Anseele in de Kamer, over het bedrog gepleegd in het opmaken der kiezerslijsten voor den Werkrechersraad.

Boerenbonderij

't Is een bekend feit, vaststaande als een paal boven water, dat elke kermisbarak een bekwaam Pulcinello of Hansworst behoeft, om het volk binnen te lokken. Hoe meer nu het volk het binnenspel mistrouwt, hoe meer moet Hansworst zijn best doen om dit spel door zijne gebaren en gekkigheden aangenaam en lokkend te maken. De barak maakt wel een seizoen lang goede zaken, doch alsdan wordt het volk de grappigheden wijs en trekt van de voor huiswaarts. De barak gaat ten onder.

De gansche boerenklasse, — de groote boeren uitgezonderd, die gelijk staan met de kapitalisten, — zoowel de meesters als de dienstboden en de veldwerkers, gaat zoo diep in de ellende neergebogen, dat haar toestand van dag tot dag meer hopeloos wordt en reeds als reddeloos verloren schijnt.

De menigvuldige lasten van allerhanden aard op de boerenklasse drukkend: de pachten, de erfenisrechten, de hypotheeken, het personeel, de grondbelasting, de onrechtstreekse belastingen op zijn voedsel, op zijnen drank, tot op zijne kleederen toe, maken van haar de meest uitgebuite klasse der samenleving.

Er is wellicht geen lijdzamer, geen langmoediger wezen op aarde dan een dorpsbewoner, en toch hoeft hij maar even eenen boer aan 't woord te helpen, na hem vooraf vertrouwen te hebben ingeboezemd, of hij zal u bekend maken met zijn ongelukkigen toestand en in uwe tegenwoordigheid klachten uiten, die u door het hart zullen gaan.

Als de gier van het kapitalisme ergens onverpoosd aast en roof, dan is het wel bij onze landbouwers. Niet alleen mest hij zich aan hun zweet, aan de vruchten van hunnen arbeid, maar nog vreet hij bij hen alles weg wat maar eenigszins den naam van eigendom of goed dragen kan.

De toestand onzer ongelukkige boeren is zoodanig gespannen, dat zij, bij het minste ongeval, bij den lichtsten tegenspoed, hunne veelvuldige lasten niet kunnen dragen en genoodzaakt zijn bij den leener, die gemeenlijk de notaris of de bankier is om hulp te gaan.

Van dien dag af steken zij tusschen het tandwiel des ondergangs dat hen

op korten tijd, naar den afgrond moet slepen. Have en goed, eigendom en hoeve worden meegesleurd en het laatste tooneel van dit treurspel wordt gespeeld op den openbaren verkoop in al de dorpen des kantons afgekondigd door groote plakschriften met het vreeselijk en wraakroepend opschrift: *gedwongene onteigening*.

Ik kan hier niet neerschrijven, wat een verschrikkelijke spokerigheid, wat sataansche boosheid er schuilt, spreekt en wegbliksemt uit die twee woorden, banbliksem door het kapitalisme uitgesproken tegen den vader, de moeder en de kinderen, tegen een gansche familie, een gansch geslacht braven en deugdzaam, spaarzamen en zuinigen, die niets anders aan niemand vragen dan in vrede te mogen slaven en zweeten, om ook vredig dagelijksch brood te hebben.

Gedwongene onteigening!... En die banbliksem wordt uitgedonderd door de gansche klasse der genietters, die ons, socialisten, verwijt: 't afbreken van den eigendom!...

't Is uitzinnig? honderd-, duizendmaal uitzinnig!

Op het slagveld kent het Roode Kruis niets dan gewonden.

Op het slachtoffersveld van het kapitalisme, rijst de roode vlag van het socialisme heilvoorspellend omhoog, iedereen meldend dat achter haar de wagen komt van het collectivisme, het Roode Kruis der verlossing. De gansche boerenmassa ligt doodelijk gewond, afgrijpselijk gegeeseld op de vlakte der maatschappij.

Enkelijk door het socialisme kunnen hare wonden verpleegd, door het collectivisme bepaald genezen worden.

Wanneer de boer, de grondslaf, de lijfeigene van den heer, de roode vaan zal zien en hooren klapperen, zal hij vooreerst vreemd opkijken, doch de levenswonde zal hem verknagen van pijn en verzwering en hij zal de hulp met beide handen toejuichen.

Die roode vlag heeft de gier gezien in 't verschiets. En onmiddellijk is tegen haar gansch het gierenras, de kapitalisten, de kloosters, de papen, dreigend opgestaan om met bek en klauwen haar het naderen te beletten. De dorpen, het platteland, maken de laatste vestingen uit van de goddienerij en het dwepend katholicisme. Het katholicisme is de laatste vesting alhier van het kapitalisme. Daarom

zijn paap en kastelein, kwezel en saletjonker, kapitalist en slippenhanger tegen het socialisme te velde getrokken om het hatelijk, verdacht te maken in den geest der boerenbevolking.

Leugens, laster, bedrog, verzinsels klinken van den preekstoel af, worden in den biechtstoel verkocht voor echte munt en door de penlikkers en broodschrijvers der kapitalisten in hunne lage bladen uitgevent.

Wij herhalen het: alles zal aan niets baten, niets zal aan alles baten.

De ellende neemt toe; de armoede zwaait haar doodenden scepter meer nog door de dorpen dan door de steden en gansche werkersdrommen zullen zich komen schuilen onder de veilige plooi van de roode vlag.

Hier komt thans de barak op de voor. Het klerikaal kapitalisme, voorwendend den boer te willen vrijwaren tegen de hel, doch eigenlijk om den tijd te hebben zijn laatsten levensdruppel uit te zuigen, heeft de bonderij uitgevonden, waarvan de beruchte Helleputte grootmeester is geweest en wiens hoofdkwartier te Leuven gevestigd is.

In iedere gemeente, waar men plan heeft zulke bondsafdeeling — met den veelbeduidenden naam "gilde" gedoopt — tot stand te brengen, roept de parochiepastoor van op den preekstoel, op eenen Zondagnamiddag, al zijne parochianen samen in het lokaal der katholieke school, of zelfs in de gemeenteschool, waar er toelating verkregen wordt. De kasteelheer is aanwezig, zit de vergadering voor, spreekt. De pastoor is aanwezig, spreekt. De handelaar id.; de katholieke onderwijzer id. De kasteelheer steekt een bankbriefje op; de pastoor id.

Veel grootspraak is er uitgekraamd. De buitenlieden nemen alles als evangelie op, want in hun pastoor hebben zij 't vertrouwen dat een kudde schapen in den ram heeft. De boerenbond is gesticht onder de bescherming van den H. Isidorus, wiens feest ieder jaar, in de maand Mei, met de grootste plechtigheid, door hoogmis en banket zal gevierd worden. De kudde is gedwee; de kudde wordt geleid. De barak heeft te doen. Hansworst is Helleputte, die bouwmeester is en hoogleeraar, bijgevolg zijne rol moet kennen.

Daar, waar echter een wolf onder

de kudde komt, of waar een flink plaatselijk blad bestaat om het bedrog bloot te leggen, wordt de kudde wijs en trekt van de markt huiswaarts. De barak gaat ten onder.

Wij kunnen treffende gevallen opnoemen, waar één enkel democratisch weekblad voldoende is geweest om in een gansch kanton die bonderij den nek te kroken. Nagenoeg nergens in 't Walenland vindt zij aanhangers. In het verachterde Vlaanderen, in het verachterde Limburg, zijn ettelijke plaatsen, waar zij echter bloeit, dank aan de onwetendheid der bijtredders en het bedrog, de schalkschheid der leiders. Tot heden toe heeft die boerenbonderij niets nuttigs opgeleverd, dan enkel de samenwerking op gansch kleine schaal en onmachtig ingericht. Eigenlijke samenwerking voor alle levensmiddelen bestaat bij ons weten nergens. Dat kan ook niet, vermits die samenwerking tegen het kapitalisme zou inwerken. Tot daar en niet verder, zeggen de meesters-boerenbonders.

Ook de veeverzekeringen in den schoot der bonden ingericht, vallen, missen hun doel, of zijn onmachtig, bij gebrek aan genoegzame uitbreiding.

Geen enkel krachtig woord van verzet tegen de volkstergende wetten van ons ministerie; geen enkele echte maatregel van verbetering voor de werkers, geen enkel sociaal hervormingsplan is ooit uit den schoot der boerengilden opgestaan.

Zij zijn enkel in de hand der leiders een middel van heerschappij om het kapitalisme nog op zijn wankelenden troon te houden. Zij zullen vallen voor het aanrukkend werkvolk, zwichten voor de alles overrompelende roode vlag.

STEVEN BOERSEN.

De eene al, de andere niets.

De onlangs gestorven Amerikaansche Senateur Stanford was de rijkste eigenaar van Californie. Zijne gronden waren gelegen in het schoonste deel der vallei van Sacramento, ongeveer op 200 mijlen afstand, ten noorden van San-Francisco.

Deze gronden bevatten zoo ongeveer 25 duizend hectaren, van den besten grond die men in Californie, een echt paradijs, vinden kan.